

M. Komorniczak

Scenariusz lekcji chemii CLIL

Temat: Metody otrzymywania tlenków oraz ich właściwości chemiczne.

1. Cele lekcji:

a) cel główny:

- Poznanie metod otrzymywania tlenków oraz ich właściwości chemicznych

b) cele operacyjne - po zakończonej lekcji uczeń:

- Podaje sposoby otrzymywania tlenków;
- Potrafi zapisać równania reakcji otrzymywania tlenków różnymi metodami;
- Klasyfikuje tlenki ze względu na ich charakter chemiczny (tlenki kwasowe, tlenki zasadowe, tlenki amfoteryczne, tlenki obojętne) w języku polskim i angielskim
- Zna właściwości chemiczne tlenków;
- Potrafi zapisać równania reakcji tlenków z wodą;
- Potrafi zapisać równania reakcji tlenków z kwasami oraz zasadami;
- Wyjaśnia zjawisko amfoteryczności tlenków w języku polskim i angielskim
- Potrafi zapisać równania reakcji tlenków amfoterycznych z kwasami oraz zasadami;
- Utrwalenie zapisu równań reakcji chemicznych;
- Potrafi nazwać tlenki w języku polskim i angielskim

2. Metody nauczania:

Metody wiodące:

- **Praktyczna**, forma: praca w grupach - rozwiązywanie kart pracy;

Metody wspomagające:

- **Słowna**, forma: wykład.

3. Środki dydaktyczne.

- Karty pracy
- Tablice maturalne CKE (zawierające układ okresowy)
- Podręcznik online - kurs Więcej Niż Matura - Chemia
- Laptop, projektor

4. Plan lekcji z bilansem czasowym - założenie lekcja podwójna:

a) Część nawiązująca:	15 min
b) Część postępująca:	50 min
c) Rekapitulacja:	20 min
d) Zadanie i omówienie pracy domowej:	5 min

5. Opis przebiegu lekcji:

a) Część nawiązująca:

Przywitanie klasy przez nauczyciela oraz sprawdzenie obecności. Podanie tematu lekcji: *Otrzymywanie tlenków i ich właściwości*. Określenie celu lekcji, rozdanie przygotowanych kart pracy. Powtórzenie wiadomości o tlenkach: przypomnienie definicji tlenków, ich budowy i zasad nazewnictwa w języku polskim i angielskim.

b) Część postępująca:

Uczniowie dzielą się na grupy. Każda grupa otrzymuje inną część karty pracy za którą będzie odpowiedzialna. Uczniowie w grupach rozwiązują kolejne zadania, poznają metody otrzymywania tlenków oraz ich właściwości. Uczniowie mają możliwość wspierania się podręcznikiem online.

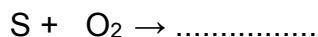
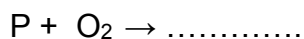
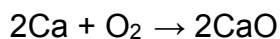
c) Rekapitulacja:

Każda z grup podchodzi do tablicy przedstawiając wyniki swojej części karty pracy, nauczyciel dokonuje weryfikacji, reszta klasy analizuje własne odpowiedzi na kartach pracy. Nauczyciel podsumowuje metody otrzymywania tlenków. Następnie prosi o zdefiniowanie tlenków kwasowych, zasadowych i amfoterycznych oraz zadaje pracę domową (rozwiązać zadania przypisane do lekcji na kursie).

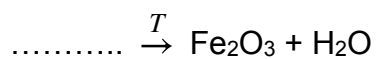
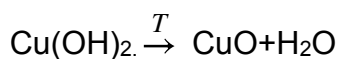
KARTA PRACY - OTRZYMYWANIE TLENKÓW I ICH WŁAŚCIWOŚCI

1. Complete following equations and name products in Polish and English:

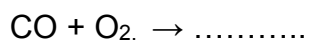
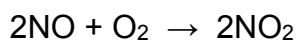
a) Direct synthesis (combustion of metals and nonmetals):

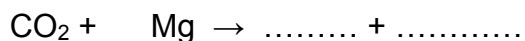
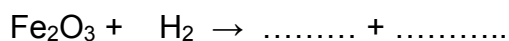
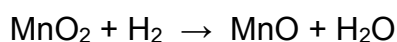
b) Thermal decomposition of hydroxides:

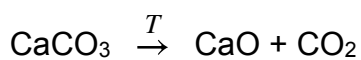
c) Oxidation of oxides:

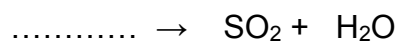
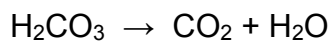
d) Reduction of oxides.:

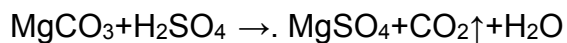
e) Thermal decomposition of weak acid salts:

f) Decomposition of weak acids

g) Displacement reaction:

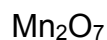
2. Chemical properties of oxides:

a) **Reactions with water:**

- **I and II group metals** react with water forming hydroxides, exception BeO - amphoteric oxide:

- **Nonmetal oxides and some d-block metal oxides** (CrO_3 , Mn_2O_7) react with water forming acids (*some are very weak and unstable*)

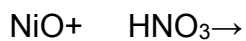
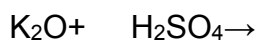
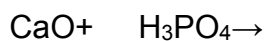

b) **ACIDIC OXIDES** react with hydroxides forming salts

ACIDIC OXIDE + HYDROXIDE → SALT + WATER

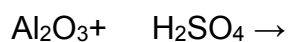
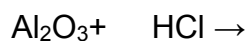
c) **BASIC OXIDES** react with acids forming salts

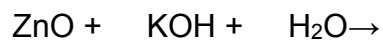
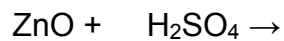
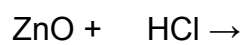
BASIC OXIDE + ACID → SALT + WATER

d) **AMPHOTERIC OXIDES** react with acids and hydroxides **BUT** do not react with water

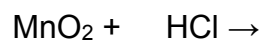
- i.e.: Al_2O_3 , Cr_2O_3 , As_2O_3 , Fe_2O_3

- i.e.: ZnO, BeO, FeO

- i.e.: MnO₂

e) **NEUTRAL OXIDES do not react with acids, hydroxides or water**

CO

NO

N₂O